

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ Й СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ**

**«РЕАЛІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТА-
ЖУРНАЛІСТА»**

Власний проєкт

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка II курсу
261М групи
Спеціальності 061 Журналістика
Освітньо-професійної програми
Журналістика
Каменєва Єлізавета Віталіївна

Керівник: кандидатка філологічних наук,
доцентка **Юріна Юлія Миколаївна**

Рецензент: керівниця Пресцентру ХДУ
Казакова Оксана Юріївна

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ПОШУКИ СЕБЕ.....	6
1.1 Робота на радіо: переваги та складнощі.....	6
1.2 Кореспондент на студентському телебаченні: характеристика власних жанрів.....	10
РОЗДІЛ 2. ДОДАТКОВІ МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	17
2.1 Відвідування тренінгів як взаємодія з журналістами-практиками та провідними медіаорганізаціями.....	17
2.2 Участь у всеукраїнських проєктах та використання інструментів управління й аналізу ефективності їх.....	21
РОЗДІЛ 3. СТАНОВЛЕННЯ ЖУРНАЛІСТКИ: ПОШУК, АНАЛІЗ І СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАВДАНЬ СПЕЦІАЛЬНОСТІ.....	25
3.1 Телебачення регіонального рівня як майданчик для створення, редагування, просування та аналізу медіаконтенту.....	25
3.2 Медіаплатформа як онлайн-середовище для власного професійного розвитку.....	31
ВИСНОВКИ.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36
ДОДАТКИ.....	38

ВСТУП

Актуальність дослідження-проєкту. Херсонський державний університет –освітній центр, що можна поєднати теоретичну підготовку, досвід практичної роботи і ґрунтовні дослідження в галузі масових комунікацій та журналістики. За 4 роки навчання на бакалаврському рівні освіти за спеціальністю Журналістика для здобувача відкривається ряд можливостей. За час навчання кожен студент створює кілька десятків індивідуальних та командних проєктів і журналістських матеріалів, серед яких статті, телевізійні та радіосюжети, документальні фільми, інтернет-проєкти, журнали. Крім того, студенти проходять практику в провідних редакціях українських та закордонних медіа. Ефективність їх використання та результат залежить від здобувача. За вище зазначений період дослідження нами було помічено випадки, коли студенти та студентки не хотіли чи не вміли використовувати надані їм можливості. Саме тому розкриття потенціалу, бажання студента та можливості, які надає факультет та університет – завжди актуальні питання для творчого дослідження.

Метою дипломної роботи є висвітлення реалізації професійної діяльності у межах етичних і професійних стандартів під час навчання в університеті.

Метою передбачені такі **завдання**:

- окреслити переваги та недоліки різних видів ЗМІ;
- охарактеризувати виконання професійної діяльності у правовому полі медіагалузі; в умовах конфлікту діяти, спираючись на принципи національної інформаційної політики.
- описати професійну діяльність, враховуючи особисту безпеку та дотримуватись інформаційної (цифрової) гігієни;

- проаналізувати та порівняти сюжети університетського та регіонального рівнів;
- узагальнити реалізацію потенціалу: створення власних теле-, аудіо-, відеоматеріалів, анімаційних та мультимедійних продуктів.

Об'єкт: журналістика, нові медіа, мультимедіа, соціальні технології, комунікація, візуальні комунікації, медіавиробництво, цифрові технології, дезінформація, інформаційні впливи.

Предмет дослідження: творчий журналістський доробок здобувачки в засобах масової комунікації.

Основними методами дослідження були описовий і метод спостереження; метод функційного аналізу (щоб з'ясувати мету та основні ідейні концепти публікацій та їх вплив на реципієнта).

Теоретичне значення дослідження полягає у тому, що викладені матеріали допоможуть аналізувати онлайн-середовище, соціальні медіа та цифрові аспекти медіа й комунікацій, застосовуючи нові концепції, методологічні підходи та інструменти. Володіти навичками критичного аналізу медіаконтенту.

Практичне значення дослідницької роботи вбачаємо в можливості використання отриманих результатів під час вивчення курсів журналістського циклу «Нові медіа», «Медіавиробництво: контент», «Медіавиробництво: продукт».

Апробація результатів дослідження. Основні положення і результати кваліфікаційної роботи викладено в науковій розвідці «Практичні навички студента-журналіста: можливості для творчої реалізації», розміщеної в збірнику «Магістерські студії» (2022 р.).

Джерельна база: статті та сюжети дослідниці у соціальних мережах.

Структура дослідження: проєкт складається з трьох розділів, списку використаних джерел та посилань на роботи здобувачки, додатків.

РОЗДІЛ 1. ПОШУКИ СЕБЕ

1.1 Робота на радіо: переваги та складнощі

У 2017 році на факультеті філології та журналістики було відкрито студію для практичних занять майбутніх фахівців. Відповідно були створені списки на участь у проєкті. Для студентів організовували інтерактивні семінари, практичні заняття, де вони вчилися знімати, записувати аудіопрограми, працювати в кадрі тощо. Серед усієї групи було 25% тих, хто взагалі не проявив ініціативу. Тобто вони не захотіли навіть спробувати освоїти нові знання.

Пізніше студенти подавали заявки на участь у різноманітних семінарах та тренінгах. Брала участь лише найактивніші та найбільш цілеспрямовані. Звідси виникає питання: чому студенти обрали цей факультет і саме цю спеціальність, якщо не мають бажання хоча би проявляти ініціативу? Після проведеного опитування маємо результати:

1. 50% прагнули стати журналістами;
2. 15% хотіли «засвітитися» на телеекранах;
3. 15% мріяли подорожувати і розширювати світогляд;
4. 10% обирали не професію, а нові враження;
5. 8% послухали батьків;
6. 2% не вистачило балів для вступу на інший факультет.

Ті 50% і стали для нас прикладом справжнього самовідданого студента, що здобуває нові знання не для мами чи працедавця, а для себе. На меті він має освоєння практичних навичок, щоб стати затребуваним на світових ринках праці.

Починаючи з першого курсу викладачі кафедри організовували для студентів зустрічі з досвідченими журналістами, з професійними менторами

та спікерами. Темою цих зустрічей були пошуки себе, зарплати журналістів, недоліки та переваги професії, труднощі роботи в редакціях, вміння знайти підхід до колег та керівництва.

Одного разу подібна зустріч була присвячена темі «Зануритися в навчання чи почати практикувати?». П'ять студенток, випускниць ХДУ, розповідали молоді, коли розпочали свою журналістську діяльність. Це неабияк зацікавило мене, практику якої ми досліджуємо в даному проєкті. Вступивши на бюджетну форму, мала стипендією, тому намагалася отримувати лише відмінні оцінки. Мене повністю поглинало навчання, однак вона встигала писати матеріали для сторінки факультету у соцмережах.

Це були великі статті, більш схожі на звіт про події з життя факультету. Зокрема тренінги та творчі зустрічі. Для цього потрібно було мати при собі диктофон, паралельно записувати у блокнот важливі моменти та цитати гостей, фотографувати цікаві моменти та емоції студентів, у кінці зустрічі – задавати уточнюючі питання. Після цього виходив цікавий (не завжди) матеріал. Мене підтримували викладачі, давали настановні поради, критикували і хвалили, залежно від результату. Однак з часом для мене виявилось мало цієї практики.

Закінчувався перший курс. Я не знала, куди подіти себе від нав'язливих думок, що варто почати працювати. Часто про це думала, зважувала всі «за» та «проти», радилася з батьками. Та з часом можливість сама знайшла її. Викладачка з факультету запропонувала усім бажаючим долучитися до роботи міського радіоканалу «Радіо Таврія» (пізніше – «Радіо Херсон», сьогодні – «Суспільне Херсон»). Проводила опитування під керівництвом журналістки Ірини Євстаф'євої.

Спочатку робота була лише елементом авторських передач її кураторки. Проводила опитування випадкових людей з приводу різних суспільних питань: перспективи для розвитку молоді, стан доріг у регіоні, реставрація Лебединого озера у міському центральному парку, сільська інфраструктура, боротьба з наркотиками (зокрема думки про написи на стінах будівель) тощо.

Опитування займали 2-3 хвилини ефірного часу. До них висувалися вимоги:

- мова винятково українська; мінімум 10 реципієнтів, відповідно – 10 думок;
- не мають переважати особи однієї статі, потрібно дотримуватися гендерного балансу;
- не можна задавати питання закритого типу, відповіді на якими стануть «так/ні»;
- місцем для опитування не може бути одна точка міста, де переважають люди одного типу (бізнесмени/підлітки/безробітні/пенсіонери), опитувати слід різні групи населення;
- для запису краще мати професійне обладнання, яке дозволяє отримати «чистіший» звук.

Зазвичай аудіо обробляли професійні монтажери у радіостудії. Пізніше цю роботу доручили нашій студентці, за сумісництвом – стажерці. Вона користувалася програмою Audacity для якісної обробки звуку.

Перший крок – додавання файлу на звукову доріжку. Після цього необхідно його прослухати. На практиці на це не вистачає часу, тому монтажери звуку одразу слухають і паралельно «чистять». Чисткою називають вирізання зайвих елементів: шумів, нерівномірне дихання, «ахи» та «охи». Після вирізання потрібно склеїти отримані шматки за допомогою клавіші Backspace (у різних програмах може відрізнятися).

Якщо аудіодоріжка не звучить рівномірно, потрібно додавати вирізані елементи наново. Звук має бути приємним та плавним, без зайвих шумів. Коли результат досягнуто, можна конвертувати і зберігати у зручному для вас форматі.

Пізніше я мала нагоду самостійно організувати ефірний простір та створювати авторські передачі з цікавими особистостями. За період стажування створила близько 6-ти програм на наступну тематику: функціонування молодіжних громадських організацій; життя і служба

херсонського військового, ветерана Другої світової війни; діяльність місцевої активістки Галини Бахматової; творчість письменника Валерія Кулика; волонтерська робота Марини Гажур та студентки Бериславського педагогічного коледжу ім. В.Ф. Беньковського Анастасії.

Складнощі, з якими стикаєшся під час роботи на радіо:

1. Питання мають бути прописані чітко і лаконічно; разом з тим їх має бути багато. На нашій практиці траплялися випадки, коли людина розповіла про себе, досягнення та плани на майбутнє, а журналістка сиділа і посміхалася через зняковіння. Усе через те, що питання скінчилися, а ефірний час – ні. Саме тому потрібно було вигадувати і хапатися за будь-яку можливість розговорити людину та заохотити розповісти щось цікаве і корисне для слухача.

2. Не завжди людина має час приїхати до студії, тому потрібно або шукати іншого гостя, або домовлятися про спілкування у телефонному форматі. Потрібно враховувати, що так зникне живий характер розмови, і ви не завжди зможете розпізнати емоції героя. Із переваг – все ж таки отримаєте коментар компетентної людини.

3. Бути приємним, зацікавленим співрозмовником замало для успіху вашої передачі. Цього досить лише перший час, коли ви недосвідчений стажер, і всі на це зважають. Пізніше потрібно ретельно готуватися і бути обізнаним на темі. Гість має розуміти, що ви не просто «розвісили вуха» і сліпо йому довіряєте. Ви також компетентна особа, яку нелегко провести. Це дозволить вам тримати гостя в певних рамках. Він говоритиме чітко й по суті, без зайвого розтікання мислю по древу.

4. Щоб розмова була цікава, не бійтеся перебивати гостя. Ви можете задавати питання по ходу, додавати свої коментарі (тільки там, де це доречно), погоджуватися і дискутувати. Слід розуміти, що трапляються різні гості. Хтось говоритиме мало і коротко, а хтось в силу свого характеру чи досвіду перетворить вашу бесіду на монолог. Якщо ви будете боятися перебити, таку

програму ніхто не слухатиме. Для гостя ви будете вихованим і чемним, а для слухача – нудним ведучим.

5. Не завжди все виходить ідеальним і з першого разу. Гість може виявитися нудним, звук може не записатися, ефірного часу може не вистачити. Ляпи трапляються, і це нормально. Приготуйтеся до них і не витрачайте енергію на сум замість того, щоб витратити її на кращий результат.

Тож, підсумовуючи роботу на радіо, варто зазначити переваги та недоліки. Серед переваг:

- робота у будь-якому комфортному для вас вигляді (джинси футболка; замість укладки - хвостик), на відміну від телебачення, де існують чіткі рамки щодо зовнішності;
- дистанційні розмови;
- покращення навичок спілкування, вміння знаходити спільну мову з людьми різного віку та різних професій;
- можливість стати універсальним професіоналом: ви не лише ведучий, але й записуєте, а за бажання – ще й монтуєте.

Чіткі недоліки, які можна виділити:

- під час вуличних опитувань буває нестабільний звук: мікрофону більше подобаються зайві шуми, а не голос респондента;
- у сучасному суспільстві люди різко змінюють свої плани, тому за декілька хвилин до початку ви можете дізнатися про те, що гість не прийде на ефір;
- слухач не бачить емоцій людини, тож, не може розпізнати її істинного настрою та намірів. Розкрити гостя - робота журналіста.

-

1.2 Кореспондент на студентському телебаченні: характеристика власних жанрів

У 2019 році на базі Херсонського державного університету за ініціативи ректора Олександра Співаковського почало функціонувати студентське телебачення StudTV. Формат максимально наближений до молоді та

студентських уподобань. На початку роботи це були відеосюжети, статті та фото. За матеріали відповідали шестеро студентів 2-го та 3-го курсів спеціальності Журналістика. Кожен спробував найбільш цікаве для себе амплуа, міг писати, працювати в кадрі, знімати та монтувати.

Коли телебачення було більш-менш сформовано, лишилося четверо студентів: Павлушкіна Олена, Каменєва Єлізавета, Костюк Анток та Мухтаров Ісмаїл. Олена працювала в кадрі, пізніше знайшла своє місце в ролі оператора та відеомонтажера. Я писала тексти, але вирішила спробувати себе в кадрі. Антон та Ісмаїл заміняли один одного на різних етапах виготовлення сюжету. Якщо один знімав, інший – того ж дня монтував. Пізніше могло бути декілька зйомок за день, тому хлопці відповідали кожен за свій сюжет, хто зняв – той і монтував. Сюжет мав виходити у найкоротші строки, доки інформація буде актуальною. У середньому – 3 дні (через певний час – у той же день).

За півроку студентське телебачення приєднали до складу Пресцентру університету. На той момент StudTV лишилася кореспондентка/ведуча (Єлізавета Каменєва) та операторка/монтажерка (Олена Павлушкіна). Дівчата також заміняли одна одну. Для цього освоювали роботу в програмі монтажу Adobe Premiere Pro. Зокрема кореспондентка писала тексти для сюжетів, записувала їх на диктофон, чистила звук у вище названій програмі. Також я вирізала синхрони, які стануть коментарями для відео; вирізала їх у програмі для монтажу; писала титри та накладала їх на синхрони.

Операторка відповідала за вдалі кадри, які потім складала у гарну картинку - остаточний сюжет. Олена підрізала кадри для потрібної тривалості (3 секунди); ставила їх у правильний порядок (крупний план – загальний - дальній); вирівнювала звук, видаливши шуми та крики; працювала з вирівнюванням кольорів; створювала титри; робила логотип StudTV. До речі, логотип змінювався залежно від кольорів та тематики сюжету, що свідчить про творчий підхід студентки до своєї роботи.

Унікальний проєкт студентського телебачення полягав у створенні відео для студентів та викладачів. Перший час ролики були переважно

розважального характеру, різного роду опитування про життя та враження студентів від університету. Також записували привітальні ролики для різних свят: чоловіки вітали жінок з Восьмим березня, діти вітали з Днем матері, студенти вітають викладачів з Днем педагогічного працівника і т.д.

Пізніше - мали перелік заходів в університеті, які потрібно було знімати, креативно монтувати та цікаво подавати аудиторії. Серед заходів були: оснащення та проведення практики (медичний факультет); змагання та олімпіади (факультет фізичного виховання та спорту); мистецькі збори, вистави та концерти (факультет культури і мистецтв); мовні семінари та тренінги (факультет української й іноземної філології та журналістики); унікальні підходи до дітей різного віку та рівня розвитку (педагогічний факультет); лабораторні роботи та нові відкриття (факультет біології, географії та екології); практичні заняття у світі робототехніки та комп'ютерних основ (факультет комп'ютерних наук, фізики та математики); міжнародні зустрічі (факультет бізнесу та права).

Окрім навчання, студенти ХДУ різнобічно розвинені та талановиті. Вони беруть участь у творчих та мистецьких конкурсах: танцюють, співають, читають поезію, грають в акторських гуртках та інше. Подібних подій в університеті було безліч, відповідно така ж кількість сюжетів.

Відео публікували на наступних платформах: сайт університету, сайт студентського телебачення, Facebook, Youtube, Instagram, Telegram. Тож, проаналізуємо декілька з них.

1. «Сторінки пам'яті Маестро» [1]

Це інформаційний сюжет, присвячений вшануванню пам'яті Святослава Марцинковського – видатного викладача ХДУ, диригента Симфонічного оркестру університету.

Дата публікації – 26.02.2021

Тривалість – 3:20

Середня кількість часу на створення ролику – 4 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – актова зала університету.

Сюжет умовно поділений на 7 частин – три синхрони та чотири закадрові тексти диктора, що супроводжуються кадрами. Коментарі, як правило, дають причетні до події люди. Це можуть бути учасники заходу, глядачі, у даному випадку – колеги, знайомі, друзі Святослава Леонтійовича.

У ролику були записані та подані синхрони: ректор Олександр Співаковський, колега покійного Лідія Лимаренко, товариш та викладач НПУ ім. М.Драгоманова – Василь Федоришин.

Суть ролику – розповісти про життєвий шлях Святослава Марцинковського, його внесок у розвиток ХДУ, надати слово його друзям та рідним, які прийшли вшанувати пам'ять Маестро з великої літери.

2. «Голос ХДУ – 2» [2]

Даний сюжет носить розважальний характер, так як розкриває особливості насиченого студентського життя, зокрема – проведення вокального конкурсу «Голос ХДУ». Конкурс відбувався другий рік поспіль, звідси й назва.

Дата публікації – 5.03.2021

Тривалість – 2:09

Середня кількість часу на створення ролику – 7 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – актова зала університету.

У ролику є закадрові тексти диктора, синхрони та лайфи з елементами співу. Серед коментаторів – ректор Олександр Співаковський, член журі Олексій Пономарьов, учасниця Євгенія Зверяк та спонсор шоу Юрій Рожков.

Суть ролику – продемонструвати іншим студентам можливість взяти участь у творчому конкурсі та розкрити свій потенціал; показати телеглядачам, наскільки талановита молодь навчається в нашому університету; заохотити спонсорів підтримувати молодих виконавців.

3. «День книжок та авторського права» [3]

Сюжет можна назвати унікальним через нестандартний формат. У кадрі не лише звичне обличчя журналістки Єлізавети, але й операторка Олена. Також підготували для глядачів підбірку книг, які їх найбільше вразили. Таким чином вони хотіли заохотити людей читати літературу та долучатися до створення подібних роликів.

Дата публікації – 23.04.2021

Тривалість – 2:00

Середня кількість часу на створення ролику – 5 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – зала-трансформер Наукової бібліотеки.

Сюжет носить розважальний та пізнавальний характер. Ведучі по черзі розповідають про останні витвори літератури у жанрі фантастики, детективу та трилеру. Кожна звертає увагу на короткий зміст книжки, головних персонажів, їхні характеристики, наводить для прикладу цікавий момент.

Ролик можна назвати унікальним ще й тому, що дівчата помінялися ролями. Операторка працювала в кадрі, а журналістка знімала, обираючи більш вдалий для зйомок ракурс.

Подібних роликів було одиниці, але досвід виявився цікавим і корисним для обох дівчат.

4. «День вишиванки у ХДУ» [4]

Інформаційний ролик, приурочений до Дня вишиванки в Україні, зокрема – розкриває особливості святкування студентів та викладачів університету.

Дата публікації – 20.05.2021

Тривалість – 1:38

Середня кількість часу на створення ролику – 4 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – територія біля входу в університет.

Головними персонажами відео сміливо можна назвати студентів факультету культури та мистецтв спеціальності Хореографія. Вони

підготували танцювальний флешмоб у вишиванках. Дівчата з інших факультетів додали дню вогника, заспівавши українські пісні.

Серед коментаторів – ректор університету Олександр Співаковський, проректор та організатор заходу Сергій Кузнецов, а також учасники флешмобу та вокалісти.

Мета ролику – показати святкування національних заходів у межах університету, підкреслити талановитість студентів та залученість викладачів у життя закладу.

5. «Носити маску чи ні?» [5]

Це короткий розважальний ролик, присвячений важливій та актуальній на той час темі – носіння масок під час пандемії коронавірусу.

Дата публікації – 15.04.2021

Тривалість – 39 сек.

Середня кількість часу на створення ролику – 5 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – подвір'я університету, вхід та хол.

Для зйомок відео знадобилася допомога студента та охоронця.

За сюжетом охоронець перевіряв наявність масок у всіх, хто приходить до університету. Студент одягнув, коли його про це попросили, а потім зняв. Думав, що можна не носити маску, якщо не бачать. Та й потреби в цьому немає, думав він. Але з часом змінив свою думку, бо побачив у холі університету величезний вірус, у який перетілилася журналістка Єлізавета.

6. «День боротьби з туберкульозом» [6]

Сюжет належить до жанру «кепшен відео» (з англ. - підпис), коли замість дикторського озвучування йдуть титри. Такий формат журналістики почали практикувати з початку 2021 року. Результат не можна вважати однозначним: інколи ролики були короткими й доступними для перегляду, а деякі варто було б озвучити, так як глядачу не завжди зручно читати великі тексти.

Особливість відео в тому, що знімала його операторка Олена, а монтувала та писала текст для титрів – Єлізавета. Це та ситуація, коли дівчата змінювалися ролями через життєві обставини. Усі ми живі люди, тому потрібно бути готовим до різних казусів. Через слід прагнути бути універсальним журналістом.

Дата публікації – 29.03.2021

Тривалість – 1.05

Середня кількість часу на створення ролику – 4 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – аудиторія 256.

Суть сюжету – проінформувати глядача про профілактику туберкульозних захворювань, підкреслити обізнаність студентів про діагностику та способи поширення хвороби.

Окрім цих було чимало потитрованих роликів, інформаційних та розважальних сюжетів. [7, 8, 9]

З часом роботу полегшив згаданий раніше формат роликів – аудіоряд з титрами. Замість закадрового голосу журналістки реципієнти отримували текст на екрані, який могли читати і перечитувати, коли і де завгодно. Серед недоліків – інколи тексти були надто важкими для сприйняття з першого разу, тому не були читабельними. На це вказує низький актив під відео. До прикладу, якщо звичайні відео набирали від тисячі до п'ятдесяти тисяч переглядів, то потитровані ролики – максимум 500 переглядів.

У цьому випадку доводилося вчитися на помилках, бо впровадження нових варіантів роботи – завжди експеримент. Часом не дуже вдалий результат, але однозначно корисний досвід.

Таким чином, журналістки вчилися знімати, монтувати, працювати в кадрі, записувати інтерв'ю з цікавими особистостями та самостійно організувати зйомки.

РОЗДІЛ 2. ДОДАТКОВІ МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ

2.1 Відвідування тренінгів як взаємодія з журналістами-практиками та провідними медіаорганізаціями

Упродовж чотирьох років навчання студенти брали участь у тренінгах, творчих зустрічах та креативних проєктах. Заходи проходили на базі університету або на творчих майданчиках Херсона. Молодь обирала, що саме хоче дізнатися, шукала тренінги на цікаві теми, враховувала місце та час проведення. Найчастіше це не були вихідні дні, однак на факультеті розуміли важливість практики, тому звільняли з пар. Попередити потрібно було заздалегідь, а моменти траплялися різні.

Зокрема у нашої дослідниці були випадки, коли в середу вона дізналася, що пройшла відбір на захід, що відбудеться у четвер у Запоріжжі. Неорганізовано? Навпаки, цікаво та захоплююче. Доля надавала нові виклики, які нерозумно було б не прийняти. Це ті шанси, які не можна прогавити, адже подібні події – це водночас велика кількість можливостей.

Варто зазначити, що студенти відвідували різні міста України, знайомилися з цікавими особистостями, здобували новий досвід. Зупинимося на декількох таких заходах.

На другому курсі розпочався цикл зустрічей у рамках проєкту «Суд очима майбутніх журналістів». Молодь знайомила з особливостями судової системи, функціонуванням місцевих та регіональних судів. Окрему увагу організатори звертали на те, як журналісти мають себе поводити у залі судових засідань. Коли варто фотографувати, а коли не можна; про що не слід запитувати у потерпілих; чому не можна називати звинувачених злочинцем тощо. Так, студенти познайомилися з очільниками судів та працівниками пресслужб.

Студенти намагалися сформувати нову правову культуру у рамках проєкту «Я маю право!». Вони дізналися про стягнення аліментів на Херсонщині і стан боргів відповідно до рівня заробітних плат. Зокрема – про діяльність державних виконавців, які є представниками держави, що діють від імені влади, перебуваючи під її захистом. Одним з пріоритетних напрямків їхньої діяльності є стягнення аліментів. Примусове виконання покладене на адмінкомісію та Нацполіцію. Боржникам обмежують право користування транспортними засобами, право володіння та користування зброєю, а також виїзду за кордон.

З нагоди Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку для студентів організували зустріч з журналістом, головою Асоціації «Новомедіа» Русланом Кухарчуком. Фахівець працював політичним кореспондентом на телебаченні, головним редактором телеканалу «City» (на сьогодні – 2+2), оглядачем, парламентським кореспондентом телеканалу «НТН», головним редактором християнської газети «Камень Краеугольный». Руслан має за плечима чималий досвід, досі працює у медіасфері, тому ділився навичками зі студентами. Зокрема він зацентрував увагу на тому, що потрібно приділяти увагу важливому вмінню – написанню текстів. Звідси починається розвиток та зростання. Якщо студент вміє писати, він зможе створювати радіопрограми та телесюжети.

З тієї ж нагоди відбувалася зустріч із Головою правління Херсонського об'єднання Національної спілки журналістів України Валерієм Долиною. Чоловік більше 20 років очолював ТРК «Скіфія», має досвід написання та редагування, керування працівниками, тому ділився здобутками та порадами з молоддю. Донька Валерія Федоровича Тетяна Висоцька також пішла стопами батька. Вона закінчила Херсонський державний університет за спеціальністю Журналістика, переїхала до Києва, а сьогодні очолює прямі ефіри новинарних передач на всеукраїнському телеканалі «СТБ». Про творчий шлях доньки та батька дізнавалися студенти під час зустрічі.

Про фейки, бульварне читиво, відсутність креативу та факти молодь інформував херсонський журналіст, власний кореспондент газети «День» Іван Антипенко. Він закінчив Херсонський державний університет, тому молодь, з якою він спілкувався – фактично його послідовники. Пан Іван розкрив сутність фейків, їхні приховані формати та мету. Зокрема він зазначив, що фейки спрямовані на надання суб'єктивному повідомленню інформаційної ваги, впровадження його до різних каналів впливу. У результаті автори такої інформації отримують багато споживачів, переглядів, коментарів, проте цінності від них – нуль.

Якщо такою і була мета ЗМІ, тоді все добре. Але якщо журналісти прагнуть дотримуватися всіх стандартів, тоді подібних методів привертання уваги варто уникати. Цей успіх не те, щоб тимчасовий, він миттєвий. Ви втратите свою аудиторію так само швидко, як і знайдете. До того, це будуть переважно негативні коментарі про те, що ви «брехун» і «чорний піарник». Фейки – це цікаво та привабливо, але безрезультатно та шкідливо для репутації.

У рамках подій просвітницького спрямування студенти долучалися до профорієнтаційних заходів. Серед них – освітньо-інвестиційний форум «Формування людського капіталу Херсонщини: синергія влади, бізнесу та освіти». У холі головного корпусу факультету університету рекламували свої спеціальності, знайомили з можливостями, які відкриваються перед майбутніми студентами. До презентації долучилися наступні заклади: Херсонський національний технічний університет, Херсонський державний аграрно-економічний університет, Херсонська державна морська академія, Херсонський політехнічний коледж, Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського. Студенти спеціальності Журналістика знімали, фотографували та писали пости у соцмережі.

Подібним до попереднього заходу був щорічний «Ярмарок вакансій» на базі місцевого ТРЦ. Студенти, викладачі та фахівці Приймальної комісії знайомили потенційних абітурієнтів з умовами вступу, перераховували

кількість потрібних документів, заохочували вступати до ХДУ. Кожен факультет має унікальні спеціальності, тому студенти, які зацікавлені навчанням, ділилися своїми враженнями з іншими, таким чином зацікавлювали абітурієнтів. Зокрема майбутні журналісти вчили працювати в кадрі, записувати стендапи, брати коментарі та знімати на професійну камеру.

Окрім інформаційних та просвітницьких заходів, студенти брали участь у творчих іграх та спортивних змаганнях. Після відкриття басейну університету там провели змагання серед представників місцевих ЗМІ, досвідчених фахівців та обдарованої молоді. Студентка Дарина посіла призове третє місце! «Золото» поділили між собою оператори регіональних телеканалів.

Серед творчих заходів – «Ліга сміху», «Молода хвиля», «Голос ХДУ» тощо. Ліга сміху – це гумористичне шоу, де студенти з різних факультетів утворювали команди і вигадували вузькопрофільні жарти, які були б цікавими для студентів та викладачів. Здебільшого вони розкривали суть навчальних спеціальностей та особливості роботи у певних групах.

Фестиваль «Молода хвиля» - це можливість проявити себе у різних напрямках мистецтва – вокал, хореографія, акторське мистецтво, гумор, спорт та багато іншого. Студенти використовували цей шанс, щоб відкрити нові таланти чи розвивати гарно зариті старі.

«Голос ХДУ» - це вокальне шоу, де студенти могли навчитися співати сольо чи в колективі, працювати з професійними тренерами та виступати на широку аудиторію, до того ж – перед камерами. Серед операторів, фотографів та кореспондентів – студенти спеціальності Журналістика, які пробували себе у різних амплуа.

Як результат, після участі у різних заходах, семінарах та фестивалях, створювала власні тексти та сюжети. Це дало можливість поповнити спільноту Херсонської обласної організації Національної спілки журналістів України. Із 29 листопада 2019 року – і до сьогодні працюю у лавах родини медійників.

2.2 Участь у всеукраїнських проєктах та використання інструментів управління й аналізу ефективності їх

Заходи проходили не тільки на території університету та Херсона зокрема. Деякі з них досягали всеукраїнського рівня, тому охоплювали різні куточки України. Тренінги відбувалися в Києві, Харкові, Одесі, Запоріжжі, Дніпрі, Львові тощо.

Одним з таких масштабним заходів став чотириденний фестиваль «Праволюдність: MEDIAFEST 2019», який проходив у Глібовці Київської області. Ініціатори проведення заходу – Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, Центр прав людини ZMINA та Програма розвитку ООН в Україні (ПРООН). Серед спікерів та тренерів – журналісти-практики, медіаюристи, волонтери, кінорежисери, продюсери та політики.

Студентів та викладачів з різних регіонів країни збирали на одному фестивалі з метою пояснити, що таке праволюдність, що означає інклюзивність, як писати в медіа про людей з інвалідністю, зрештою – що таке толерантність. У свою чергу, модератори відповідали за окремі блоки фестивалю. Це дискусійні панелі, показ фільмів, руханки, лекції з дизайну, особливості фоторепортажів, стрит арт-сесії. Усього було 100 учасників з 24-бох університетів країни.

Фестиваль мав інтерактивний характер, який передбачав повне залучення молоді до обговорень та дискусій. Студентів поділили на окремі групи, в яких вони вивчали особливості інклюзії, толерантного підходу до людей з інклюзією, до поваги замість жалості.

Увечері креативна молодь разом з кураторами творчих проєктів створювали вуличні арти, які мали б висвітлювати певну суспільну проблему. Там були питання позбавлення батьківських прав, дискримінація в суспільстві, гендерна нерівність, мова ворожнечі, забруднення навколишнього середовища тощо.

Паралельно зі здобуттям нових знань учні створювали нові емблеми для медіафестивалю, а також брали участь у конкурсі журналістських робіт. Вони мали написати есе на будь-яку суспільно важливу тему. Переможців нагородили призами у вигляді навчальної журналістської літератури.

По закінченню фестивалю кожному учаснику вручили сертифікат, який ознаменував здобуття нових знань з питань праволюдності та толерантності.

Наступним масштабним заходом можна назвати кінофестиваль Kharkiv MeetDocs, який вважають найбільшим кінофорумом Східної України. На нього запросили студентів спеціальності Журналістика та Соціальна робота. Перші мали можливість побачити, як знімати фільми на соціально важливі теми, а останні – дізнавалися, як коректно спілкуватися з людьми, які мають психологічні травми.

Кінофестиваль складався з 6 блоків: повнометражні документальні фільми, художні українські фільми, дитячі відеоролики (вік учасників – 7-16 років), незалежне короткометражне кіно, ретроспективи української документалістики, індустриальна платформа кінематографістів Східної України. Усього було представлено 20 повнометражних фільмів та 30 короткометражних стрічок.

Окрім кінопоказів, учасникам пропонували долучитися до майстер-класів, круглих столів, дискусійних панелей. Локаціями були театри, кінотеатри, Харківська державна академія культури та Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця.

Тож, студенти знайомилися з кіномистецтвом України; зазирали по той бік куліс, де працюють їхні колеги; навчилися помічати важливі суспільні проблеми у дрібницях та правильно їх висвітлювати для широкої аудиторії.

Наостанок варто додати до цього підрозділу інформацію про участь нашої дослідниці у Хабі медіамобільності 2021 року. Команда Фундація «Суспільність» організовує подібні міжнародні програми упродовж 25 років. Метою є дослідження та виявлення проблем у галузі політики, розвитку громадянського суспільства та міжнародних відносин.

Команда провадить наступні напрямки: медіаосвіта, цифрова безпека, ментальне здоров'я, розвиток штучного інтелекту, система суспільного мовлення. Окрім цього, координатори проєктів організують програми стажування для студентів та випускників журналістських спеціальностей. Учасники мали обрати київське медіа, яке їм імпонує та домовитися про стажування.

На той момент потрапила і я до телеканалу Live. Стажування, яке мало тривати три тижні, в результаті зайняло менше одного, половину з них – минули в очікуванні на схвальну відповідь. Керівник відділу новин мав відповісти, коли приходити і чим буде займатися стажерка. Замість навчання вона постійно про себе нагадувала і в результаті – вчилася писати рухомий рядок внизу екрану. Такі навички вона вже мала з попередньої роботи, тож, продовжувати співпрацю не мало сенсу. Такі ситуації трапляються, однак це також досвід.

Пізніше, під час дискусійних панелей з учасниками минулорічних програм стажувань, познайомила з кореспонденткою програми «ТСН» на телеканалі «1+1». Фахівчиня влаштувала стажування, стала менторкою та протягом двох тижнів ділилася досвідом, знайомила з особливостями роботи телеканалу, проводила за лаштунки відомих телепередач.

Останній досвід можна вважати корисним, а також гарною можливістю розкрити свій потенціал. Брала участь у брифінгах, їздила з кореспондентами на зйомки, вчилася записувати професійні стендапи, звертати увагу на другорядні деталі під час зйомок сюжету, писати тексти для закадрових начиток.

Серед локацій – офіс, студія звукозапису, центр міста, музей, поле тощо. Тож, як ми бачимо, потрібно було працювати як у звичних місцях, так і в непередбачуваних обставинах, що означали повний вихід із зони комфорту. Остання якість є дуже важливою для професійного журналіста, оскільки робота медійника – суцільний стрес, до якого неможливо морально підготуватися. Потрібно тільки загартовуватися.

Результатом є отримання сертифікату від Фундації «Суспільність», здобула нові навички, дізналася тенденції роботи ЗМІ всеукраїнського рівня, а також отримала контакти для подальшої співпраці. Розширення кола спілкування також важливо для журналіста, тому що він повинен мати свою контактну базу для роботи чи її зміни.

РОЗДІЛ 3. СТАНОВЛЕННЯ ЖУРНАЛІСТКИ: ПОШУК, АНАЛІЗ І СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАВДАНЬ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

3.1 Телебачення регіонального рівня як майданчик для створення, редагування, просування та аналізу медіаконтенту

У липні 2021 року я отримала диплом бакалавра. Після цього вирішила здобути вищий рівень, отримати нові знання та корисний досвід. Були варіанти зробити це в інших містах країни, зокрема у столиці, але вибір зупинився на Херсонському державному університеті і здобути диплом магістра.

Тож, перша можливість – спробувати свої сили на регіональному телеканалі «ВТВ плюс», який транслює мовлення по всій Херсонщині. Під час співбесіди щодо працевлаштування були наступні питання: скільки маю років досвіду; що вмю робити; чи маю журналістські корені в родині; чому вирішила змінити місце роботи; чому обрала саме цей канал; чого очікую від співпраці; на якому рівні вчилася в університеті; чи вмю працювати в колективі; як веду себе під час конфліктів; хто я за гороскопом. Останнє питання було скоріш розважальним, але виходячи з відповіді, керівниця почала судити про характер, ставлення до різних ситуацій тощо.

Найбільше власницю телеканалу підкупила готовність працювати з наступного дня. Тож, важлива порада молоді – якщо заявляєте про своє бажання працювати, не відкладайте на тижні чи місяці, починайте якомога скоріше.

Так вже в перший робочий день видала прем'єрний сюжет на телебаченні. Справа була у липні, тому тема відео – перепади температурного тиску, погодні коливання та результати опитування «Як і де херсонці рятуються від спеки?».

Перший день був справжнім викликом і повним виходом із зони комфорту, оскільки журналістка очікувала завдань і планів на день/тиждень. Замість цього отримала єдине запитання «Які теми хочеш сьогодні розкрити?». Робота на омріяному телебаченні видалася трішки інакшою, ніж у мрійливих казках. Якщо хочеш цікаву тему – знайди її. Якщо немає інфоприводу – знайди його. Якщо немає героїв для сюжету – знайди їх. Якщо не знаєш, як це все втілити – знайди того, хто пояснить.

Якщо по суті, то журналістська практика – це вічний пошук і безліч спроб щось знайти. Чи то відповідь, чи то правду, чи то винних. Потрібно докласти чимало зусиль, аби вирішити проблемну ситуацію, розповісти про подію чи допомогти герою, який цього потребує. Такі етапи медійники проходять щодня: шукають цікаві актуальні питання, розповідають про них широкій аудиторії і намагаються зацікавити її на фітбеки у вигляді переглядів, лайків, коментарів тощо. Тобто історія, яку людина проживала певний період, вам потрібно прожити менш ніж за день. Окрім цього, потрібно встигнути зняти, змонтувати та вчасно дати в ефір. У випадку моєму – таких історій мало бути мінімум дві в день.

В обов'язки входив пошук тем, написання сценаріїв сюжетів, організація зйомок у зручний для героя час, співпраця з оператором (на цьому пізніше зупинимося детально), написання стендапів, створення шаблону для майбутнього сюжету, прослуховування синхронів, написання та редагування закадрового тексту, запис начиток у студії звукозапису, остаточне затвердження. Коли тема сюжету висвітлювала діяльність редакції чи стосувалася грантових проєктів, тоді вчиткою та редагуванням займалася керівниця. В іншому випадку – журналісти самі собі редактори.

Що стосується роботи з оператором, тут також були певні новинки. На студентському телебаченні операторка Олена була творчою та креативною. У пошуках гарних кадрів вона проявляла більше ініціативи, ніж я. На регіональному телеканалі все інакше. Оператор просто виконує свою роботу, яка є скоріше ремеслом, ніж творчістю. Він знімає те, що каже журналіст.

Йому потрібно пояснити, порадити, допомогти. Він знає основні вимоги та стандарти, але автором сюжету не виступає, тому несе відповідальність тільки за якість кадрів.

Монтувати ролик може навіть не оператор, а інша людина, яка має вільний час. Її прізвище журналіст вказує у титрах на початку відео. Бували випадки, коли роботи було надто багато, але всі теми актуальні, тому за монтаж бралися самі журналісти. Одразу варто сказати – це не була вдячна робота. Ви не універсальний фахівець, який матиме більше досвіду і відповідно – більшу зарплату. Ні. Ви просто виконуєте роботу, за яку не завжди подякують.

Результат оцінювала не тільки аудиторія, але й керівництво каналу на щотижневих зібраннях. Там обговорювали кількість, тривалість, якість роликів; співпрацю журналіста та оператора; роботу монтажера; коментарі підписників у соцмережах. Після цього відбувалися закриті збори журналістів з керівницею (головредом). Вони ділилися темами, що були на часі, що цікавлять особисто їх чи аудиторію. Відповідно головна редакторка радила, як краще втілити задум в життя або бракувала тему взагалі (виходячи з точки зору етики, журналістських стандартів, інтересів каналу тощо).

Зупинимося на окремих відео.

1. «Театральна вечеря» [10]

Це просвітницько-інформаційний сюжет, який анонсує вихід вистави херсонського режисера Сергія Павлюка. На захід були запрошені тільки журналісти, тому відео можна вважати ексклюзивним для пересічного глядача.

Дата публікації – 14.02.2022

Тривалість – 2:14

Середня кількість часу на створення ролику – 5 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – Херсонський обласний академічний музично-драматичний театр ім. М.Куліша.

Журналісти в кадрі одягнені в театральні маски, які отримують глядачі на час вистави. Усе відбувається не в наш час і ніби не в нашій реальності, настільки загадково виглядають декорації.

Вистава називається імерсійною через її новаторський характер. Вона представляє собою театральну вечерю, де актори пропонують скуштувати солодкий легкий сніданок, гостро незвичний обід і пекельно цікаву вечерю.

Розвиток сюжету залежить від вибору глядачів. Таким чином, вони не сидітимуть і слухатимуть, а безпосередньо братимуть участь. Це супроводжується переходом на різні локації – сцена на даху, сцена під сценою та за лаштунки.

Актори разом з режисером 2 роки працювали над постановою, яка зривалася через коронавірус. Прем'єра була показана лише раз, наступний вихід зірвався через початок війни.

2. «Геоінформаційний портал» [11].

Інформаційний ролик про геологічний портал, що містить важливі відомості про життя регіону.

Дата публікації – 11.02.2022

Тривалість – 2:42

Середня кількість часу на створення ролику – 4 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – Херсонська міська рада.

Сюжет є прикладом ситуації, коли журналістка знайшла тему, але відвідати захід особисто не змогла. У такому випадку кадри надавали колеги з інших медіа. Зокрема тут операторкою була Олена Павлушкніа, що працює на студентському телебаченні ХДУ. Її прізвище вказано у титрах. Журналістка брала інформацію з офіційних джерел та з синхронів організаторів заходу.

Відео присвячено характеристиці інтернет-порталу та його користі для херсонців. Внаслідок співпраці науковців з представниками територіальних громад портал містить інформацію про погодні умови, населення, стан

сільського господарства, екологічний стан, адміністрування тощо. Інформація мала стати доступною кожному у червні 2022 року.

3. «Витрати херсонців» [12].

Сюжет присвячений витратам херсонцями бюджетних коштів за щеплення у рамках програми «Єспідтримка». В основі відео – інформація про шляхи вкладення коштів та опитування людей.

Дата публікації – 10.02.2022

Тривалість – 3:56

Середня кількість часу на створення ролику – 6 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – центр міста.

Опитування проводилося для тих, хто мав бажання спілкуватися з журналістами. Найчастіше люди просто тікають від камер, тому цей жанр матеріалів вважається складним. Однак для нашої дослідниці це один з найулюбленіших елементів роботи – спілкування з людьми, вміння їх розговорити та схилити до коментарів на камеру.

В ефір увійшли декілька людей, що не повторюють інформацію одне одного. Це парубок, який займається спортом і вирішив заплатити кошти з картки «Єспідтримка» за відвідування спортзалу; це мати маленької дитини, що витратила декілька тисяч на придбання літератури для наймолодших та пенсіонери, які хотіли б витратити кошти на ліки. На момент виходу сюжету такої можливості не було.

Серед цікавого – президент мав наміри придбати пенсіонерам мобільні телефони, щоб вони користуватися усіма можливостями та перевагами бюджетних коштів, зокрема – коштами за щеплення від коронавірусу.

4. «Ринкова культура» [13].

Відео присвячено виставці «Чумацькі ікони на рибі». Назва говорить сама за себе. Окрім риби, херсонці, могли придбати чумацьку сіль та сувеніри.

Дата публікації – 29.12.2022

Тривалість – 2:12

Середня кількість часу на створення ролику – 6 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – Центральний ринок.

Історик-краєзнавець Андрій Лопушинський розповів, як з'явилася ця виставка і чому вона становить інтерес для херсонців. В основі експозиції – ікони на рибі. У вигляді риби раніше зображали Ісуса Христа, адже певний час хрести були забороненим символом. А риба камбала вважалася рибою Божої матері.

Над іконами працювала художниця Оксана Оснач, яка поділилася декількома історичними легендами. Вони увійшли до ефіру, тому їх можна дізнатися, переглянувши сюжет.

5. «Дзеркальні дати» [14].

Розважально-інформаційний сюжет, присвячений астрологічним дзеркальним датам, коли прийнято починати щось нове та втілювати в життя бажані плани.

Дата публікації – 02.02.2022

Тривалість – 3:17

Середня кількість часу на створення ролику – 5 год.

Сюжет було опубліковано на сторінках у Facebook, Instagram та Youtube.

Локація – Херсонський міський відділ державної реєстрації актів цивільного стану.

Основа відео – це коментар астролога про значення дзеркальних дат та головної спеціалістки РАЦСу, яка надала інформацію про кількість ажіотажу у період дзеркальних дат та проєкт «Шлюб за добу», який дозволяє не чекати чергу і одружитися у конкретний день.

У сюжеті подано історії двох пар, які з особистих причин обрали саме дзеркальну дату для створення шлюбу.

Таким чином, журналістка щодня видавала 1-2 сюжети, інформувала про життя регіону, проводила для херсонців опитування з різних тем,

зацікавлювала містян долучатися до культурного життя Херсона. [15, 16, 17, 18, 19, 20]

На сьомому місяці ентузіазм трохи зник, тому шукала нові можливості проявити себе. Вибір зупинився на медіаплатформі, де потрібно було писати статті та фотографувати з місця подій. Новий досвід, тому лячно, але цікаво.

3.2 Медіаплатформа як онлайн-середовище для власного професійного розвитку

15 лютого звільнившись з телеканалу «ВТВ плюс» долучилася до грантової програми від ГО «Інтерньюз-Україна». Це був 10-місячний проєкт, який передбачав залучення стажерів на роботу до місцевих ЗМІ. Всього учасників – близько 30, по 1-2 з кожного регіону країни. Мета такого стажування – практика для молоді і ціні кадри для місцевих ЗМІ.

Як було сказано раніше, вибір зупинився на медіаплатформі «Вгору», яка потребувала кореспондентів. В обов'язки входило пошук інфоприводів, написання аналітичних статей, редагування новин, знімання фото. З часом спеціалізація могла змінитися, зокрема у бік відеоновин. Фахівці медіаплатформи мали власний канал для випуску сюжетів; вони писали сценарії, шукали героїв, знімали та монтували відео власноруч. Одного разу долучилася і наша дослідниця. Вона попрацювала кореспонденткою на кулінарних курсах для кухарів українських шкіл.

Подальшою роботою було написання та реагування статей. Усе через початок повномасштабного вторгнення росії в Україну. Але тут не про це. Тож, за умовами проєкту, мої праці мали висвітлювати життя Херсонщини, її мешканців, порушувати питання освіти, науки, культури, розвитку інфраструктури тощо. Натомість робота стала дистанційною і стосувалася однієї теми – Війни. Таких матеріалів у цілому мало бути 20 штук [21, 22, 23].

Це саме той випадок, коли теми самі тебе знаходять. Наприклад, найперший матеріал – це робота волонтерів, які об'єднувалися в різних куточках країни та закордоном. Це дівчата та хлопці віком до 30 років, які

розповідали про свою діяльність, ділилися мотивами, чому вирішили чим займатися, розповідали про свої досягнення, невдалі моменти та найбільш страхи. Люди були цікавими, живими, тому матеріали виходили такими ж. Набирали по декілька тисяч переглядів і чимало схвальних відгуків читачів.

Процес редагування займав декілька етапів. Після написання самостійно вичитувала матеріали і надсилала їх героям. Вони мали або погодитися зі змістом, або вносити свої корективи. Стандартний процес, оскільки учасники статті – також її автори. Після цього з матеріалом ознайомлювалася менторка з організації «Інтерньюз Україна». Вона виділяла некоректні моменти маркером, їх потрібно було замінити, переробити або взагалі видалити. Були й виділення типу «замало історій, потрібно додати ще героїв» [24, 25].

Наостанок – головний редактор «Вгору», який телефонував і особисто повідомляв помилки або за принципом київської менторки підкреслював їх у тексті. Іноді матеріал заслуговував найвищої оцінки головреда – «ОК» і тоді його одразу публікували на сайті. До слова, від березня авторів не вказували взагалі. Це розпочалося тоді, коли окупанти масово викрадали журналістів.

Ускладнювало роботу відключення в місті зв'язку та інтернету. По-перше, не було можливості знайти героя та домовитися про зустріч. По-друге, потрібно було створити доступний для редагування файл і надіслати редакторам. Вихід мав наступний вигляд: журналістка шукала точки безкоштовно вай-фаю, домовлялася з героями, узгоджувала тему з менторкою.

Усі інтерв'ю були записані на диктофон, їх перейменовували і шифрували через перевірку телефонів російськими військовими. Після цього журналістка розшифровувала їх, редагувала, знову шукала точки безкоштовного інтернету та надсилала редакторам на перевірку. Процес повторювався декілька разів, якщо потрібно було змінити чи додати деталі.

Героями статей були волонтери, лікарі, студенти, постраждалі від окупантів, жителі сіл, пересічні містяни. Їхні імена шифрувалися та мали позначку «ім'я змінене заради безпеки людини». [26, 27, 28, 29, 30]

Серед джерел: сторінки інформаційних агентств, коментарі людей, скарги херсонців, соціальні мережі, знайомі та знайомі знайомих. Це були люди, які хотіли поділитися наболілим, розповісти про свої страждання, застерегти інших від небезпеки та підтримати моральний дух українців.

Статті публікували на сайті «Вгору», на сторінках у телеграмі та фейсбуці. Люди поширювали їх на своїх сторінках у соцмережах. Розмір одного матеріалу – 2-3 сторінки. Кількість героїв – в середньому 2 людини.

У цілому програма стажування мала виглядання як навчання з нуля. Тут не тільки написання текстів та фотозйомка, але й написання закадрових текстів, начитка, створення титрів тощо. Через війну співпраця виглядала приблизно так «текст здав – текст прийняв», тому вона протривала рівно 10 місяців. Сторони подякували одне одному за роботу, а я вирушила далі, на нові пошуки себе та на пошуки можливостей для розкриття потенціалу.

ВИСНОВКИ

У процесі нашого дослідження і власного проєкту ми дійшли до таких висновків.

1. У цілому за 5 років навчання ми встигли спробувати свої сили у різних видах ЗМІ: друковані медіа, радіо та телебачення. За цей період вдалося оволодіти наступними навичками:
 - написання та редагування текстів,
 - проведення опитування,
 - робота в кадрі,
 - фото та відеозйомка,
 - проведення інтерв'ю,
 - написання сценаріїв сюжетів.
2. За час навчання нам пропонуються знання і вміння, які не тільки відповідають сучасним вимогам, але й передбачають та враховують можливості подальшого розвитку журналістики і тебе як майбутнього журналіста.
3. Під час роботи в різних ЗМІ будуть траплятися складнощі різного виду: непорозуміння в колективі, прискіпливе керівництво, відсутність тем, непорозуміння з героєм, елементарна втома, аж до вигорання. У такому випадку потрібно вміти відпочивати, щоб набратися сил, відволіктися і продовжити свій шлях.
4. За час навчання мала можливість створити кілька десятків індивідуальних та командних проєктів і журналістських матеріалів, серед яких статті, телевізійні та радіосюжети, інтернет-проєкти, журнали. Крім того, мала можливість практикуватися в провідних редакціях українських та закордонних медіа.
5. За період здобування освіти бакалаврського рівня редагувала матеріали різних видів медіа (друкований, онлайн-текст, відео-,

аудіоматеріали), зрозуміла принципи діяльності систем збору та розповсюдження міжнародних новин, створювала контент про події у світі для медіаплатформ.

6. Намагалася реагувати на динамічні зміни медіасередовища, бути здатною самостійно оновлювати знання про технології, інновації та інструменти комунікації (в тому числі цифрові).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ПОКЛИКАНЬ

1. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/1428394054161012/>
2. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/950683499068586/>
3. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/364738248226082/>
4. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/784966065499294/>
5. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/445278093426004/>
6. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/1838878202929086/>
7. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/354425942923165/>
8. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/505613074092595/>
9. <https://www.facebook.com/studTvKSU/videos/1339376166442dujhe1/>
10. <https://fb.watch/fPVEXxIbQc/>
11. <https://fb.watch/fPVKR2ivGE/>
12. https://fb.watch/fPVO6_AH5j/
13. <https://fb.watch/fPXyisMLjE/>
14. <https://fb.watch/fPW4XL1gOi/>
15. https://fb.watch/fPUt_tKALb/
16. <https://fb.watch/fPVCNjXhn0/>
17. <https://fb.watch/fPVPROSwtQ/>
18. <https://fb.watch/fPVTzc2BFK/>
19. <https://fb.watch/fPW12rpD19/>
20. <https://fb.watch/fPW9LA6bhT/>
21. <https://vgoru.org/post/ti-vzhe-tut-i-ce-tvij-vklad-u-peremogu>
22. <https://vgoru.org/post/volonter-poklik-sercya-chi-voyenna-neobhidnist>
23. <https://vgoru.org/post/nenavist-ta-yak-z-cim-borotisyia>
24. <https://vgoru.org/post/spogadi-medbrata-z-okupovanogo-hersona>
25. <https://vgoru.org/post/pyatij-misyac-okupaciyi-sho-bolit-u-hersonciv>

26. <https://vgoru.org/post/projti-vsi-kola-pekla-abo-viyizd-z-okupovanogo-hersona-cherez-krim>
27. <https://vgoru.org/post/istoriyi-ukrayinok-uchasnic-mitingiv-na-pidtrimku-ukrayini-za-kordonom>
28. <https://vgoru.org/post/doroga-v-nevidomist-dosvid-ukrayinok-sho-virushili-za-kordon>
29. <https://vgoru.org/post/hersonci-vizhivayut-v-okupovanomu-seli-i-chekayut-na-zvilnennya>
30. <https://vgoru.org/post/kurs-denacifikaciyi-istoriya-hersoncya-sho-perezhiv-torturi>

ДОДАТКИ

Фото, подані нижче, зроблені за час стажування у виданні «Вгору»

Примітка: кадри впалого на автомобіль дерева були зняті випадково.
Журналістка поверталася із робочого завдання до редакції і помітила інцидент.

Примітка: світлини з останнього мирного дня в Херсоні. 23.02.2022

